

HIILIJALANJÄLKILASKENTA, KIERTOTALOUS JA RESURSSIVIISAUS

Vuoden 2025 alusta voimaan tullut rakentamislaki ohjaa rakentamaan vähähiilisesti, eli huomioimaan rakennuksen koko elinkaaren aikana syntyvät ilmastohaitat ja -hyödyt.

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla vähähiiliseksi. Uuden rakennuksen tai rakentamislupaa edellyttävän laajamittaisesti korjattavan rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki on raportoitava rakentamislupaa varten tehtävässä ilmastaselvityksessä. (RakL 38§)

[Valtioneuvoston asetus uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista | 2/2026 | Suomen säädöskokoelma | Finlex](#)

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava myös, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla elinkaariominaisuuksiltaan ekologiseksi sekä tavoitteelliselta tekniseltä käyttöältään pitkäikäiseksi. Erityisesti huomiota on kiinnitettävä pohjarakenteiden ja kantavien rakenteiden kestävyys sekä rakennuksen ja sen tilojen, rakennusosien sekä teknisten järjestelmien käyttöikä, käytettävyyteen, huollettavuuteen, muunneltavuuteen ja korjattavuuteen sekä rakennusosien purettavuuteen ja uudelleenkäytettävyyteen.

Elinkaariominaisuuksiltaan laadukas rakennus koostuu seuraavista laatutekijöistä:

- säilyvyys, joka sisältää teknisen kestävyys ja kunnossapidettävyyden
- joustavuus, joka koostuu monikäyttöisyydestä ja muunneltavuudesta ja
- uudelleenkäytettävyys, sisältäen siirrettävyyden ja uudelleenkäytettävyyden komponentteina

Rakennuksen kunnosta pidetään huolta asianmukaisilla ja oikea-aikaisilla korjaus- ja huoltotoimilla. Näin rakennus palvelee käyttäjiään suunnitellusti ja mahdollisimman pitkään. Rakennuksen käyttö- ja huolto-ohje antaa tähän hyvän pohjan.

Kiertotalous

Rakentamisen kiertotaloutta eli käytännössä rakennusten ja niiden osien pitkäikäisyyttä voidaan edistää monin eri tavoin rakennusten elinkaaren eri vaiheissa. Rakentamisen ohjauksessa kiertotalouden edistäminen keskittyy kolmeen elinkaaren vaiheeseen: olemassa olevan rakennuskannan tehokkaaseen käyttöön, materiaalikiertojen edistämiseen sekä uudisrakennusten suunnitteluun pitkäikäisiksi. Kiertotalouden mukainen rakentaminen edellyttää sitoutumista koko rakentamisen ketjulta ja alalta.

Kiertotalouden näkökulmasta ensisijaisena tavoitteena on olemassa olevan rakennuskannan säilyttäminen ja hyödyntäminen. Tämän vuoksi korjausrakentamista tulee suosia aina, kun se on teknisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti mahdollista, purkamisen sijaan. Korjausrakentamisen edistäminen pidentää rakennusten käyttöikää, vähentää luonnonvarojen kulutusta ja pienentää rakentamisen ympäristövaikutuksia.

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys

Rakentamislain 16 § edellyttää, että purkamis- ja rakentamishankkeissa tulee lupaa haettaessa laatia purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys, mikäli hankkeessa syntyvien purkumateriaalien määrä ei ole vähäinen, tai jos hankkeessa syntyy tontilta pois kuljetettavia maa- ja kiviaineksia. Purkumateriaalien ja maa- ja kiviainesten lisäksi tulee luvan hakemisen yhteydessä arvioida myös purkamisessa syntyvät vaaralliset aineet. Uudelleenkäytettävien purkutuotteiden ilmoittaminen on vapaaehtoista.

Lähteet:

[Vähähiilinen rakentaminen - Ympäristöministeriö](#)

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2023/751>

[Rakentamislaki | 751/2023 | Lainsäädäntö | Finlex](#)